

Rekenkamercommissie Meierijstad

Jaarverslag 2020 & Onderzoeksprogramma 2021

Januari 2021

Voorwoord

Voor u liggen het jaarverslag 2020 en het onderzoeksprogramma 2021 van de rekenkamercommissie van Meierijstad. In lijn met de wettelijke verplichtingen stelt de rekenkamercommissie jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden in het afgelopen jaar. Met dit jaarverslag legt de rekenkamercommissie verantwoording af over haar werkzaamheden in 2020.

Er zijn sinds de vorige verslagperiode geen wisselingen geweest in de samenstelling van de rekenkamercommissie, wat het verslagjaar een stabiele basis verschaftte voor de uitvoering van het onderzoeksprogramma. Wel was er natuurlijk de thans nog voortdurende coronacrisis, die zekere aanpassingen heeft gevraagd bij de uitvoering van de onderzoeksactiviteiten en beperkingen gaf voor de wijze van vergaderen en het presenteren van onderzoeken. Vertraging in de werkzaamheden is evenwel slechts in beperkte mate opgetreden en naar wij menen is er ook op de kwaliteit van het geleverde onderzoekswerk nauwelijks invloed geweest.

In het verslagjaar is het in december 2019 gestarte onderzoek naar de rolneming van de raad bij de Energietransitie van Meierijstad uitgevoerd en tot een afronding gekomen. De rekenkameronderzoeken over de kwaliteit van de Dienstverlening en over het Integrale VeiligheidsPlan zijn in 2020 opgestart en goeddeels inhoudelijk uitgevoerd. De afronding van deze twee onderzoeken geschiedt naar verwachting in de loop van het eerste half jaar van 2021.

In 2020 is -in het kader van uit te brengen eigen onderzoeken van beperkte omvang- voorts gewerkt aan een tweede rekenkamerbrief in het kader van de planning en control-cyclus, i.c. over de Kadernota en de Programmabegroting. Publicatie vindt plaats in de eerste maanden van 2021.

Na de vaststelling van het voorlopige onderzoeksprogramma voor 2021, hetgeen wederom in nauwe samenspraak met het fractievoorzittersoverleg geschiedde, hebben wij in het vierde kwartaal van 2020 alvast geschreven aan een onderzoeksopzet voor een rekenkameronderzoek naar het woningbouwbeleid, dat in het eerste kwartaal van 2021 aanbesteed zal worden. U vindt een toelichting op dit onderzoek op blz. 10 van dit verslag.

Evenals voorgaande jaren waren de meeste onderzoeksactiviteiten meer gericht op beleidsmatig meekijken en vooruitkijken dan op het traditionele terugkijken. Voorts hebben wij geprobeerd om ook in de vormgeving van de gepresenteerde onderzoeken creatief en innovatief te zijn. Op deze manier proberen wij de raadsleden van Meierijstad te ondersteunen bij hun controlerende en kaderstellende taken.

De rekenkamercommissie dankt de gemeenteraad, maar ook het college en iedereen binnen en buiten de ambtelijke organisatie van Meierijstad die aan de realisatie van de werkzaamheden van de rekenkamercommissie hebben bijgedragen.

John Verhoeven,

Voorzitter

Inhoud

Voorwoord	1
1. Inleiding	3
2. De rekenkamercommissie Meierijstad	4
2.1. Ambities en uitgangspunten	4
2.2. Samenstelling	5
2.3. Communicatie	6
3. Terugkijken op 2020	7
3.1. Energietransitie in Meierijstad	7
3.2. De kwaliteit van de gemeentelijke Dienstverlening	8
3.3. Evaluatie Integraal VeiligheidsPlan (IVP)	8
4. Onderzoeksprogramma 2021	10
4.1. Woningbouwbeleid	10
4.2. Eenzaamheid in Meierijstad	10
4.3. Mobiliteit	11
4.4. Rekenkamerbrief II : kadernota en programmabegroting	11
5. Groslijst van onderzoeksonderwerpen	12
6. Tot slot	12

1. Inleiding

In de Gemeentewet is in Hoofdstuk IVb de rekenkamerfunctie geregeld. Deze wettelijke grondslag is voor de uitoefening van de rekenkamerfunctie van Meierijstad nader uitgewerkt in de raadsverordening van 1 januari 2018. De rekenkamercommissie bestaat uitsluitend uit externe leden.

De taak van de rekenkamercommissie is om het door de gemeentebestuur gevoerde bestuur te toetsen op drie onderdelen: doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. Waar het bij de doeltreffendheid van beleid gaat om de vraag of de beoogde effecten ook daadwerkelijk zijn behaald, gaat het bij de doelmatigheid om de efficiëntie van de voorbereiding, totstandkoming en uitvoering van beleid. De rechtmatigheid betreft de mate waarin beleid voldoet aan de wet- en regelgeving. Onderzoek is het primaire instrument van de rekenkamercommissie om aan haar taak uitvoering te geven.

De terugblik in het jaarverslag en de vooruitblik in het onderzoeksprogramma worden u in één document aangeboden. Aangezien wij een groot belang hechten aan de maatschappelijke relevantie van de onderzoeksonderwerpen, hebben wij onze keuze voor het nieuwe onderzoeksprogramma pas gemaakt na consultatie van het fractievoorzittersoverleg over een shortlist van mogelijke onderzoeksthema's.

Na een hoofdstuk waarin de rekenkamercommissie van Meierijstad nader wordt gepositioneerd, bijvoorbeeld in termen van haar ambities, wordt een samenvattend overzicht gegeven van de onderzoeken die in 2020 zijn uitgevoerd en wordt lopend onderzoek nader toegelicht. Hierbij wordt per onderzoek aandacht besteed aan de aanleiding voor het onderwerp, de doelstelling van het onderzoek en het moment waarop het onderzoek voor besluitvorming is of wordt aangeboden. Tot slot laten we zien hoe we onze ambities in het onderzoek (trachten te) realiseren.

2. De rekenkamercommissie Meierijstad

2.1. Ambities en uitgangspunten

De rekenkamercommissie wil door middel van haar onderzoeken een positieve en stimulerende bijdrage leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Meierijstad, door zonder politieke vooringenomenheid te kijken of maatschappelijke doelstellingen op een efficiënte en rechtmatige manier worden gerealiseerd en of er leermomenten en verbeterpunten zijn te benoemen voor het toekomstige handelen. Kortom, met het rekenkameronderzoek wil de rekenkamercommissie de controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad versterken.

Voor het realiseren van de gestelde missie hanteert de rekenkamercommissie Meierijstad het uitgangspunt dat zij a) toegankelijk is, b) is gericht op leren en c) in haar onderzoek de gehele beleidscyclus bestrijkt.

Met toegankelijk bedoelt de rekenkamercommissie enerzijds dat zij benaderbaar is. Raadsleden, maar ook andere belanghebbenden, weten de rekenkamercommissie te vinden. Andersom zoekt ook de rekenkamercommissie actief het contact met anderen op. Toegankelijk betekent anderzijds tevens dat de rekenkamercommissie zich ervoor inzet dat haar producten aansluiten bij de behoeften van de raad en aldus maatschappelijke relevantie hebben. Goed en degelijk onderzoek is een basisvereiste, maar in het communiceren daarover vindt de rekenkamercommissie het belangrijk laagdrempelig en goed leesbaar te rapporteren. Dit moet eraan bijdragen dat onderzoek niet in de kast verdwijnt, maar zijn doorwerking heeft in de praktijk.

De wettelijke taak van de rekenkamercommissie is het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur te toetsen. Met het uitvoeren van deze taak hoopt de rekenkamercommissie bovenal te bereiken dat de gemeente Meierijstad lessen trekt voor de toekomst. Kortom, leren staat voorop. Als er iets beter kan of misschien zelfs ronduit fout gaat moet dat benoemd (kunnen) worden, maar altijd met een constructieve en op de toekomst gerichte insteek.

Terugkijken of vooruitkijken

In de wereld van het rekenkameronderzoek wordt traditioneel vooral teruggekeken. Er wordt onderzocht hoe beleid in het verleden tot stand is gekomen en uitgevoerd om op basis daarvan naar de toekomst te kijken. Wettelijk gezien staat een lokale rekenkamer echter niets in de weg om gedurende het gehele beleidsproces onderzoek te verrichten. De rekenkamercommissie heeft het in het specifieke geval van de gemeente Meierijstad juist relevant gevonden om 'aan de voorkant' actief te zijn. Er was immers sprake van een beperkte gemeenschappelijke geschiedenis en met name in de eerste jaren na een fusie worden belangrijke keuzes gemaakt voor gemeentelijke kaders op allerlei beleidsterreinen. De rekenkamercommissie wil deze focus voorsnog behouden, maar ziet intussen ook wel mogelijkheden om dit te verbreden, in de zin dat terugkijken in voorkomende gevallen ook relevant kan zijn. Als uitgangspunt blijft de focus wel meer gericht op de raad dan op het college en worden onderzoeksonderwerpen in beginsel primair gekozen op beleidsrelevantie voor de raad.

In de beschrijving van onze onderzoekswerkzaamheden (hoofdstuk 3) laten we zien hoe we deze ambities in het onderzoek realiseren.

2.2. Samenstelling

De rekenkamercommissie Meierijstad bestaat uitsluitend uit externe leden. De leden van de rekenkamercommissie zijn:

- De heer J.N.M. (John) Verhoeven (voorzitter)
- Mevrouw S. (Sabine) van Zuydam (vicevoorzitter)
- De heer A.J.M. (Guus) Dankers (lid)
- Mevrouw H.M. (Rianneke) Mees-Huibers (lid)

De rekenkamercommissie wordt ondersteund door een commissiesecretaris, de heer M. van Els, werkzaam als raadsadviseur op de griffie van Meierijstad.

Werkzaamheden

De reguliere vergaderingen van de rekenkamercommissie vinden in de regel één keer per maand plaats, in beginsel op de avond dat de raad vergadert.

Naast de organisatie en werkzaamheden rondom het opzetten, begeleiden en presenteren van onderzoeken zijn er werkzaamheden en activiteiten met betrekking tot de interne organisatie, educatie en bezinning. Zo hebben het nieuwe rekenkamerlid en de secretaris in het afgelopen jaar deelgenomen aan een introductiecursus rekenkamerwerk van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVVR), over de organisatie van het rekenkamerwerk, de analyse van (uitvoering van) beleid, de aanbesteding van onderzoek en de doorwerking van onderzoek.

Uitgangspunten voor selectie onderzoeksonderwerpen

De rekenkamercommissie heeft haar richtinggevende criteria op basis waarvan potentiële onderzoeksonderwerpen worden beoordeeld enkele accenten meegegeven. Bij de keuze van een onderzoeksonderwerp laat de rekenkamercommissie zich bij voorkeur leiden door de inhoudelijke ambities van Meierijstad, zoals opgenomen in het beleidsdocument Mijlpalen van Meierijstad.

De rekenkamercommissie richt zich hierbij eerder op beleid dan op uitvoering, eerder op realisatie in de toekomst dan op prestaties uit het verleden en eerder op doelmatigheid dan op rechtmatigheid. In de lopende onderzoeken Dienstverlening en Veiligheid wordt evenwel ook de uitvoering onder de loep genomen.

De rekenkamercommissie hecht er waarde aan de gemeenteraad te betrekken bij het vergaren van ideeën over mogelijk nieuw te starten onderzoek. Hoewel de rekenkamercommissie een onafhankelijke commissie is die uiteindelijk zelf besluit een bepaald onderzoeksonderwerp al dan niet ter hand te nemen, sluit zij met het oog op haar taak graag aan bij de gevoelens die leven bij raadsleden. Deze vorm van consultatie is in de praktijk van de afgelopen jaren geformaliseerd in de afspraak dat de rekenkamercommissie twee keer per jaar overleg heeft met de fractievoorzitters. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat het komende onderzoek over het woningbouwbeleid, dat aanvankelijk was opgezet als een doorwerkingsonderzoek, is omgezet naar een ex ante onderzoek en aldus ook vooruitkijkt.

Tot slot staat de rekenkamercommissie ook open voor onderzoek suggesties van burgers. Men kan de rekenkamercommissie hiervoor rechtstreeks via de website van Meierijstad bereiken (zie communicatie). In het afgelopen jaar is langs deze weg één suggestie voor een onderzoeksonderwerp aangedragen, die evenwel na beoordeling niet geschikt bleek om als

onderzoeksonderwerp ter hand te nemen (i.c. te veel gericht op de interne bedrijfsvoering van de gemeente). De briefschrijver is hierover geïnformeerd.

2.3. Communicatie

De rekenkamercommissie vindt een goede communicatie met de gemeenteraad, het college van B&W, de ambtelijke organisatie en overige betrokkenen c.q. belanghebbenden van groot belang. Het opstellen van een jaarverslag en onderzoeksplan is mede hiervoor bedoeld. Daarnaast communiceert de rekenkamercommissie voorafgaand aan, tijdens en na onderzoeken met de gemeenteraad en andere betrokkenen via gerichte brieven.

De rekenkamercommissie communiceert voorts via de website van Meierijstad. Op de pagina van de rekenkamercommissie is onder meer informatie terug te vinden over de samenstelling van de commissie, over de gehanteerde werkwijze en over lopende en afgesloten onderzoeken. Ook is er voor inwoners de mogelijkheid om (via de site) door middel van een ideeënformulier ideeën voor onderzoeksonderwerpen aan te dragen.

Door het aangehaalde overleg met de fractievoorzitters houdt de rekenkamercommissie voeling met de gemeenteraad en is het contact met de raad institutioneel geborgd. Communicatie met overige 'interne' betrokkenen, zoals het college, portefeuillehouders, gemeentesecretaris en/of directieteam, griffier en accountant vindt plaats op incidentele basis waar aangekondigde, lopende of afgeronde onderzoeken daar aanleiding voor geven.

3. Terugkijken op 2020

3.1. Energietransitie in Meierijstad

Aanleiding voor het onderzoek

Met het oog op de vaststelling van het nieuwe onderzoeksprogramma voor 2020 is in september 2019 een shortlist van mogelijke onderzoeksonderwerpen aan het fractievoorzittersoverleg voorgelegd. De keuze voor het onderwerp energietransitie in Meierijstad kwam hierbij met stip op nummer één. De actualiteit en het belang van de thematiek zullen hierbij een rol hebben gespeeld, maar meer nog was het de behoefte aan overzicht en inzicht in de ingewikkelde en omvangrijke problematiek.

Doelstelling van het onderzoek

Doel van het onderzoek was om handvatten aan te reiken voor de proceskaders die de raad kan formuleren en waarbinnen hij betrokken wordt bij de vaststelling en uitvoering van de RES (2019) en het warmteplan (2020/2021). De focus van het onderzoek lag derhalve op de rolneming van de raad bij de energietransitie (RES en warmtetransitie). De centrale vraag binnen het onderzoek luidde: *‘Hoe kan de gemeenteraad van Meierijstad zijn rolneming dusdanig vormgeven dat hij zijn doelstellingen in de energietransitie realiseert, in het licht van regionale en landelijke ontwikkelingen?’*

Onderzoekopzet

We hebben drie onderzoeksbureaus gevraagd om een onderzoeksvoorstel in te dienen en uiteindelijk de keus op bureau Berenschot laten vallen. De opzet was om de raad aan het roer te zetten in de energietransitie. Welke prioriteiten wil de raad leggen? Wat is nodig om goed te kunnen sturen (bijv. in de relatie met het college, gewenste informatie, gewenste ondersteuning)? Welke samenwerking met andere raden is gewenst/benodigd? Berenschot maakt de beslis- en onderhandelingsruimte in het dossier inzichtelijk. Op basis van de resultaten van een met de raad te houden werksessie is een agenda opgesteld, die de komende jaren voor de raad als spoorboekje kan dienen in de energietransitie. Op deze manier wordt de raad geholpen om zijn kaderstellende en controlerende rol in de energietransitie goed te vervullen.

Bestuurlijke besluitvorming

Het onderzoek is in december 2019 van start gegaan. Op 11 februari 2020 is een goed bezochte werksessie met de raad gehouden over de rolneming van de raad bij de energietransitie. De beeldvormende avond van 14 april 2020, waarop het onderzoek gepresenteerd zou worden, ging niet door vanwege de op dat moment geldende coronamaatregelen. In plaats daarvan is het eindproduct Strategische Agenda Energietransitie ‘De raad aan het roer’ langs schriftelijke weg aangeboden¹. De strategische agenda bevat onder meer een aantal handreikingen om als raadslid meer grip te krijgen op het proces van de energietransitie en de totstandkoming van de Regionale Energie Strategie (RES).

¹ Lijst van ingekomen stukken, raad 25 juni 2020

3.2. De kwaliteit van de gemeentelijke Dienstverlening

Aanleiding voor het onderzoek

Dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen is een kerntaak van de gemeente. Veel inwoners hebben voor tal van diensten of anderszins regelmatig met de gemeente te maken. Meierijstad is ambitieus.

In het overleg met de fractievoorzitters kreeg Dienstverlening brede steun als onderwerp voor een rekenkameronderzoek. De reden hiervoor was onder meer nieuwsgierigheid naar waar de gemeente drie jaar na de fusie staat, maar ook hoe de dienstverlening nu wordt ervaren en wat aanknopingspunten zijn voor de toekomst.

Doelstelling van het onderzoek

De gemeente Meierijstad bestaat inmiddels ruim drie jaar. Het onderzoek heeft als doel om vast te stellen hoe de dienstverlening van de gemeente ervoor staat. Hoe inwoners dat ervaren, maar ook in hoeverre de gemeente haar eigen ambitie realiseert.

Onderzoeksopzet

Als centrale onderzoeksvraag is geformuleerd:

Waar staat de gemeente Meierijstad in het waarmaken van haar ambitie in de dienstverlening aan burgers, hoe ervaren inwoners de dienstverlening van de gemeente en wat is daaruit te leren?

Deze centrale onderzoeksvraag valt uiteen in verschillende deelvragen die betrekking hebben op beleid, uitvoering en ervaring inwoners en lessen voor de toekomst.

Een mystery guest onderzoek maakt onderdeel uit van de onderzoeksopzet. Aan de hand van 20 casussen brengen geïnstrueerde mystery guests de feitelijke dienstverlening in kaart.

De feitelijke uitvoering van het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode april 2020 tot en met december 2020.

Bestuurlijke besluitvorming

De Nota van bevindingen is in januari 2021 aangeboden voor ambtelijk wederhoor. Hierna worden conclusies en aanbevelingen geformuleerd en wordt het college om een reactie gevraagd. De presentatie van het onderzoek is vooralsnog gepland op de beeldvormende avond van 24 februari 2021.

3.3. Evaluatie Integraal VeiligheidsPlan (IVP)

Aanleiding voor het onderzoek

In 2018 heeft de gemeente Meierijstad een integraal veiligheidsplan opgesteld voor de periode 2019-2022, dat prioriteit geeft aan ondermijnende criminaliteit, de aanpak van drugs en high impact crimes (o.a. woninginbraken) en veiligheid & zorg. In 2020 is de looptijd van het integraal veiligheidsplan halverwege. Dit lijkt een geschikt moment om te evalueren hoe de gemeente Meierijstad ervoor staat in het realiseren van de doelstellingen van het IVP.

Doelstelling van het onderzoek

De Rekenkamercommissie kiest ervoor om binnen de kaders van de doelstellingen van het IVP het onderzoek te focussen op *de verbinding tussen zorg en veiligheid*, d.w.z. met specifieke aandacht voor kwetsbare groepen zoals personen met verward gedrag, jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit, mensenhandel/arbeidsuitbuiting en polarisatie/radicalisering.

De verbinding tussen zorg en veiligheid is een aspect van veiligheid dat het meest lokaal speelt en ten aanzien waarvan de rol van de gemeente en de gemeenteraad het grootst is vergeleken met de andere thema's. Voorts is de problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid regelmatig in het nieuws. Door op dit thema te focussen, verwacht de rekenkamercommissie de gemeenteraad achtergrond bij dit nieuws te kunnen geven.

Onderzoeksopzet

Als centrale onderzoeksvraag is geformuleerd:

Waar staat de gemeente Meierijstad in het realiseren van de ambities en doelen zoals verwoord in het IVP en wat zijn eventuele aandachtspunten voor de toekomst?

De centrale onderzoeksvraag valt uiteen in verschillende deelvragen waaraan normen zijn gehangen. De onderzoeksvragen en het daarvoor geldende normenkader hebben betrekking op beleid, organisatie, uitvoering, effecten en sturing en op de toekomst. Het normenkader is hierbij het referentiekader voor de beoordeling. De onderzoeksvragen worden beantwoord en krijgen per norm een oordeel in hoeverre de gemeente aan de norm voldoet. Een scherp oordeel beoogt de raad houvast te geven bij de interpretatie van het onderzoeksrapport.

Bestuurlijke besluitvorming

Naar verwachting kunnen de inhoudelijke onderzoeksactiviteiten in februari 2021 worden afgerond, waarna de concept-rapportage het ambtelijk- en bestuurlijk wederhoor kan doorlopen. Volgens de voorlopige planning kan het eindproduct worden gepresenteerd op een beeldvormende avond in mei 2021.

4. Onderzoeksprogramma 2021

In oktober 2020 is een shortlist met suggesties voor nieuwe onderzoeksonderwerpen aan het fractievoorzittersoverleg voorgelegd. Als voorkeursonderwerpen kwamen de volgende drie onderwerpen naar voren:

- Doorwerkingsonderzoek gemeentelijk woningbouwbeleid
- Eenzaamheid
- Mobiliteit

De rekenkamercommissie heeft vervolgens besloten een rekenkameronderzoek te starten naar deze drie onderwerpen, te beginnen met het zeer actuele woningbouwbeleid.

4.1. Woningbouwbeleid

De gemeente Meierijstad heeft, zoals zoveel gemeentes, een fikse behoefte aan woningbouw. Uit recente prognoses blijkt dat de behoefte voor Meierijstad veel groter zal zijn dan in de Woonvisie van 2018 nog werd aangenomen.

Met het onderzoek wil de Rekenkamercommissie de gemeenteraad inzicht geven in de vraag of en in hoeverre het te verwachten is dat de acties van het college (in visie en in concrete maatregelen) gaan bijdragen aan de invulling van de woningbouwopgave. Getoetst zal worden of nu de juiste stappen worden genomen, binnen de gegeven context. Daarom zal het onderzoek in hoofdzaak een *second opinion* zijn over het (voorgenomen) beleid, met als centrale vraag:

In hoeverre doet de gemeente Meierijstad wat mogelijkwerijs binnen haar invloedssfeer ligt om de woningopgave te versnellen en zijn deze (voor)genomen maatregelen zinvol gegeven de opgave die er ligt?

Diverse deelvragen vragen om beantwoording, verdeeld over drie thema's: 1) gemeentelijk beleid en instrumentarium, 2) gemeentelijke rol binnen de netwerkopgave en 3) best practices.

Streven is om in het tweede kwartaal van 2021 de *second opinion* aan te bieden aan de gemeenteraad. In dat kwartaal wordt namelijk ook nieuw beleid vanuit het college verwacht omtrent de instrumenten die worden ingezet om de woningbouw te versnellen.

4.2. Eenzaamheid in Meierijstad

Het onderwerp op de shortlist die wij de fractievoorzitters voorlegden luidde nog: eenzaamheid onder ouderen. Deze benadering werd evenwel als te beperkt gezien. Eenzaamheid komt niet alleen onder ouderen voor, maar is ook onder andere leeftijdsgroepen of in relatie tot bepaalde leefomstandigheden een probleem van betekenis.

Wat is het beleid van de gemeente om eenzaamheid tegen te gaan? Welke beleidsinstrumenten zijn hiervoor ontwikkeld? Zijn deze doeltreffend? Welke sociale partners zijn erbij betrokken en

hoe vertolkt de gemeente de regierol? Wat is de invloed van (de maatregelen tegen) Corona? Welke lessen kunnen we leren voor de toekomst?

De onderzoeksopzet wordt in de loop van het eerste kwartaal 2021 nader uitgewerkt naar een geschikte onderzoeksvraag.

4.3. Mobiliteit

Het mobiliteitsbeleid van de gemeente is niet meer actueel. Het is gebaseerd op (oudere) plannen van de fusiegemeenten en een integraal beleidsplan ontbreekt. Tegelijk veranderen ook de inzichten op het terrein van de mobiliteit. Duurzaamheid wordt steeds belangrijker, mogelijk gaan ook door Corona de mobiliteitsbehoeften veranderen en ook de recreatieve mobiliteit neemt steeds meer toe. De gemeente onderkent dit en heeft het voornemen een nieuwe mobiliteitsvisie op te stellen. Eerder heeft er al een participatie startgesprek plaatsgevonden, om te bespreken hoe inwoners en organisaties hierbij betrokken worden. Een onderzoek naar mobiliteit kan de vorm krijgen van een evaluatie van het huidige beleid. Wat zijn daarin aandachtspunten? Welke succes- en faalfactoren zijn er af te leiden? De uitkomsten van het onderzoek kunnen input geven aan de ontwikkeling van de nieuwe mobiliteitsvisie en zo de gemeenteraad ondersteunen in zijn kaderstellende rol. Een andere mogelijkheid voor een onderzoek naar mobiliteit is hoe het beleid van Meierijstad zich verhoudt tot het regionaal mobiliteitsprogramma (RMP) en wat dit betekent voor de ruimte die de gemeenteraad heeft om doelen te stellen.

In de loop van het eerste kwartaal van 2021 zal het onderwerp worden uitgewerkt naar gerichte onderzoeksvragen.

4.4. Rekenkamerbrief II : kadernota en programmabegroting

De P&C-cyclus is een belangrijk instrument voor de gemeenteraad, maar ook voor het college en de organisatie, om inhoud te geven aan sturing, beheersing, verantwoording en controle van de activiteiten van de gemeente. Het doorgronden van de stukken die onderdeel uitmaken van deze cyclus - de jaarrekening, de bestuursrapportages (beraps), de kadernota en de begroting – is echter niet altijd even makkelijk.

Deze rekenkamerbrief is de tweede waarin de rekenkamercommissie een aantal observaties met u deelt over de wijze waarop de P&C-cyclus is vormgegeven in Meierijstad en hoe de raad gebruik maakt van zijn instrumentarium.² Het doel ervan is om de raad te ondersteunen in zijn kaderstellende en controlerende rol.

In deze brief zullen de kadernota 2020, kaderbrief 2021 en de begrotingen 2020 en 2021 centraal staan. Niet uitsluitend vorm en inhoud van het instrument krijgen de aandacht, maar ook het communicatie- en goedkeuringsproces daaromheen. Waar van toepassing doet de rekenkamercommissie voorstellen voor verbetering van de informatiepositie van raadsleden.

Publicatie van de brief is voorzien in de eerste maanden van 2021.

² De eerste Rekenkamerbrief over de P&C cyclus d.d. 18 november 2019 handelde over de jaarrekening/jaarverslag 2018 (bijlage bij raadsvergadering 6-2-2020)

5. Groslijst van onderzoeksonderwerpen

De rekenkamercommissie beschikt over een groslijst met onderwerpen waar zij voor toekomstig rekenkameronderzoek uit kan putten. Deze lijst wordt voortdurend bijgewerkt en geactualiseerd. Een keuze uit de onderwerpen wordt gemaakt op basis van de richtinggevende criteria zoals gepresenteerd onder het kopje 'criteria voor selectie onderzoeksonderwerpen' op pagina 5. Op dit moment staan de volgende onderwerpen op de groslijst:

1. Verbonden partijen/ gemeenschappelijke regelingen
2. Omgevingswet
3. Subsidiebeleid
4. Privacy in het sociaal domein
5. *Mobiliteit (2021)*
6. Vestigingsbeleid
7. Armoedebelid
8. Arbeidsmarktbeleid
9. Sportbeleid
10. Inrichting en beheer openbare ruimte (verbijzondering: verkeersveiligheid)
11. Demografische ontwikkelingen en gemeentelijk beleid
12. Subsidiëring begeleiding Jeugdzorg
13. Effectiviteit jeugdpreventie voor overlast door jongeren
14. Transparantie van besluitvorming
15. Zienswijze verbonden partijen in beleidsnota's
16. Burgerinitiatieven/actief burgerschap
17. Het samenspel van inwoners en raad bij omgevingsplannen
18. Jeugdbeleid
19. Kernwinkelgebied
20. Afhandeling klachten/meldingen
21. *Gemeentelijke Dienstverlening (2020/2021)*
21. *Integrale veiligheid (2020/2021)*
22. *Woningbouwbeleid (2021)*
23. *Eenzaamheid (2021)*

Bij het selecteren van de onderzoeksonderwerpen en het bepalen van de scope wordt rekening gehouden met de criteria zoals geformuleerd voor de selectie van onderwerpen. Bovendien houden we bij het opzetten en uitvoeren van het rekenkameronderzoek onze ambities scherp voor ogen.

6. Tot slot

Op de website van Meierijstad https://www.meerijstad.nl/home/rekenkamercommissie-meerijstad_41093/ vindt u naast algemene informatie over de rekenkamercommissie actuele informatie over lopende en afgeronde onderzoeken, eerdere jaarverslagen en onderzoeksprogramma's enz.